

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
 Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
 Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
 dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Junius 8.

Románia történelmében jelentős dátum június 8-ika. Ófelsége, II. Károly király visszatérésének kilencedik évfordulója ez a nap. Azóta Ófelsége erélyes kézzel dolgozott az államépítés nehéz munkáján. Sok nehézséggel találkozott. A politikai pártok harcai az ország fejlődésének az útjában állottak. Ófelsége minden eszközt és módot megragadott, hogy ezeket az ádáz har-

szágban rendet teremtettek. Különösen gondja volt arra, hogy a nemzet védelmét megerősítse, az ország veszélyeztetett határain a védelmi vonalakat kiépítse s bölcs megnyilatkozásaival az európai béke ügyét szolgálja. Külföldi látogatásaival összeköttetéseket szerzett az országnak s különböző politikai és gazdasági szerződésekkel biztosította az ország függetlenségét és

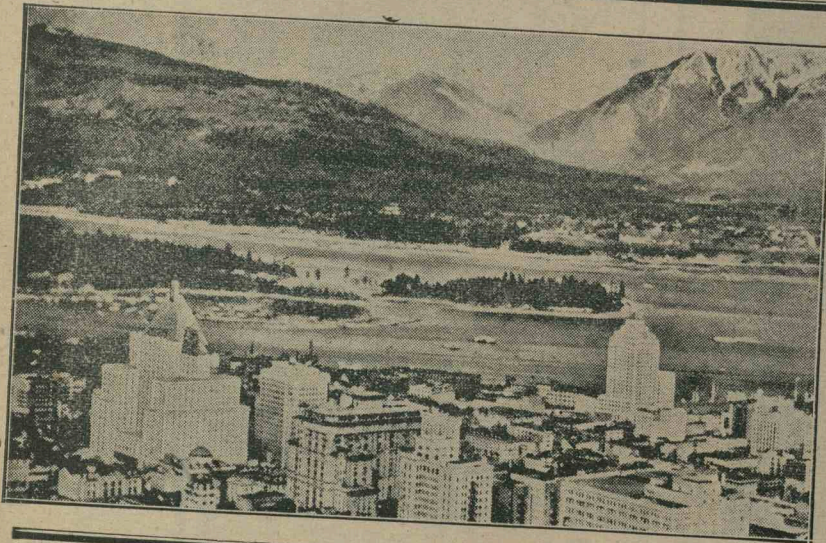

cokat megszüntesse, de amidőn látta, hogy a politikai pártokkal, különösen a szélsőséges alakulatokkal nem tud boldogulni, nem tud az országban fegyelmet és rendet teremteni, hozzákezdett a kormányzás átszervezéséhez. Letörte a szélsőséges pártokat, elfojtotta a mozgalmakat, az országnak új alkotmányt adott s annak az alapján átszervezte az egész kormányzást. Bölcs utasítására elkészült az új választói és az új közigazgatási törvény s most legutóbb már a szakkamarai rendszer alapján választott az ország. A bölcs Uralkodót az események igazolták. Egész Európa egén sötét felhők tornyosultak, tehát szükség volt az erős kéz politikájára. Károly király Ófelsége azokat az embereket juttatja az országvezetés élére, akik az egységes akarat szellemében dolgoztak s az or-

megecsinálta gazdasági életét. Legutóbb megerősítette a Nemzeti Ujjászületés Frontját, az egységes politikai szervezetet s ezzel végleg leszámolt a belső politikai harcokkal. A legutóbb lezajlott képviselő és szenátorválasztásokon semmiféle rendezettség és kilengés nem történt. Junius 8-án, a király hazatérésének kilencedik évfordulóján ült össze a parlament. Ezen a napon az ország népe bemutatatta hódolatát a legnagyobb országör előtt. Az országörök ünnepségeket rendeztek, amelyeknek keretében a legnagyobb országör II. Károly király Ófelsége nagy érdemeit méltatták. Ezeken az ünnepségeken megjelent az ország ifjúsága, amely hivatva van arra, hogy mint a jövő nemzedéke, részt vegyen a munkában, amely Románia megerősítését szolgálja.

Pál herceg berlini látogatása.

Pál, jugoszláv kormányzóherceg feleségével látogatást tett Berlinben. A kormányzóherceget a pályaudvaron előkelő német államférfiak élén Hitler kancellár fogadta. Pál kormányzóherceg és felesége rendkívül szívélyes fogadtatásban részesültek a német nemzet részéről, tiszteletükre sorotos ünnepségeket rendeztek. A kormányzóherceg Hitler vezérrel, továbbá Ribbentrop külügyminiszterrel több ízben folytatott megbeszéléseket. Hir szerint Hitler kijelentette, hogy Németország biztosítja Jugoszlávia határának azt a részét, amely Németországgal közös.

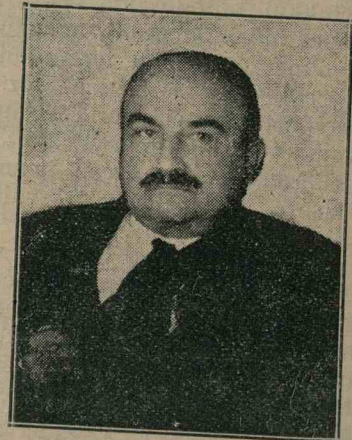

A királyt ünneplő Kanada.

Az angol királyi pár látogatása kapcsán Kanadára, Anglia nagy amerikai tartományára terelődött az érdeklődés. Óriási terület ez, az Egyesült-Államok területét jóval felülmulja. De gazdasági tekintetben nem mindennél értékes, mivel északi részét, közel a Sarkvidékhez, hó és jég borítja. A déli részen azonban hatalmas gabonatermő területek vannak, amelyeken sok magyar kivándorló is él. Képünk Vancouver kikötő városát és vidékét ábrázolja.

A nép és gyermekesereg írója.

Teleky Dezső, akinek a neve lapunkban is sűrűn szerepel, most töltötte be 60-ik esztendejét. Ebből az alkalomból sok elismerés száll feléje azért az érdemes és értékes irodalmi munkásságért, amelyet a népműveltség fejlesztésére és a magyar gyermekek lelki nemesítésére könyveivel, cikkeivel, verseivel kifejtett. Mi is örömmel köszöntjük őt olvasóink és a magunk nevében, kívánjuk, hogy üdvös nemzetnevelő munkásságát még sokáig folytathassa.

Kézdivásárhely és Józseffalva.

A mádэфalvi veszedelem után, ezelőtt 175 esztendővel, menekültek el az ország területéről azok a székelyek, akik ma Bucovinában élnek. Ők alapították az öt magyar falut s Józseffalva ezek között is híres volt: templomáról, a lakosok lelkében élő nagy közösségi érzésről s az órafaragó ezer mesterről, akinek fából készített óráit, magafaragta templomi orgonáit és más készülékeit nemcsak egy ország, hanem a külföld is ismeri.

A szikrák pattantak s két óra leforgása alatt teljesen elpusztították az egész községet. Csak a templom s az iskola maradt meg, ezekhez ragaszkodott leginkább az idegenbe szakadt székely falu s titkos kívánságára a csodával határos módon megkímélték a két szent épületet az izzó lángok. Földönfutók lettek a józseffalviak, ekevasuk, gereblyéjük sem maradt s most mások segítségére van szükség, hogy újból kezdhesék az életüket. Az első segítség a szomszédos falvakból érkezett. Ezek a községek elhatározták, hogy egy-egy házat újra építenek a tűzsújtotta faluban. Az emberi együttérzésnek annál is szebb példája ez, mert a Józseffalvát környező öt község román, lengyel, német lakossága.

Természetesen nagy adakozás indult meg egész Erdélyben a józseffalviak javára. Az isteni segítség mellé a testvéri együttérzés gyakorlati megnyilvánulása is szükséges. Egy józseffalvi székely gazda mondotta az ottjárt újságíró előtt Németh Kálmán plebánosnak:

— Nem baj, csak a tisztelendő úr fogózzék meg az Úristenben, s mi megkapaszkodunk a plebános úrban, aztán minden rendbe jön!

Mennyi hit és remény árad ezekből a tömören megfogalmazott szavakból! A sok

szenvedés teszi lélekben nemessé az embert s ez a sokat szenvedett nép most olyan lelki erőről és nemességről tett bizonyosságot, amikor zokszó és káromkodás nélkül új munkába állt az elszenedett csapás után, ami példamutatás lehet az egész magyar népünk előtt.

Az első nagyobb segítség, huszonötezer lej készpénz egy székely városkából, Kézdivásárhelyről indult el Józseffalva felé. Bothár L. Vilmos kezdeményezésére egy vállalat tisztviselői adták össze a pénzt őszinte segítségül. Különös véletlen, vagy következetes folyamánya a dolgoknak, hogy épen Kézdivásárhely volt az első segítségnyújtó a Székelyföldről! Nem lehet tudni. Erdemes megemlíteni azonban, hogy a kis Kézdivásárhely közel száz évvel ezelőtt épen úgy leégett, mint most Józseffalva. Nyári hőség volt, a lángok elharapóztak s a templom tornyából nagy cseppekben hullott alá a megolvadt harang. Háromnegyed része elpusztult a városnak s a családi tűzhelyek, középületek helyét csak füstölgő romhalmazok jelölték.

Talán erre a pusztulásra emlékeztek a kézdivásárhelyi tűzkárosultak késői unokái s ez indította őket arra, hogy segítségére siessenek Józseffalvának. De feltétlenül tiszteletet parancsoló és követendő példa a kis székely városé. Józseffalva csak földrajzilag fekszik messze alapítóinak szülőföldjétől, lényegében azonban Erdélyhez és a magyar néphez tartozik ma is minden lakója. Testvér a testvérnek, ember az embernek nyújt most segítséget, támogató kezet, mert a szükölködőket magára hagyni nem becsületes jellemvonás, de felemelni az elesetteket: az egyetlen családként élő nép fiainak kötelessége.

Dávid Iván.

Minden magyar jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

Külföld.

Európai békeértekezlet. Helek óta emlegetik, hogy a nemzetközi feszültséget európai békeértekezlet keretében akarják levezetni. Legujabban arról volna szó, hogy az angol-francia-orsz egyezmény megkötése után Chamberlain európai békeértekezletet hív össze.

Szövetség Egyiptom és Törökország között. Angol újságok szerint Egyiptom és Törökország között szövetség készül. A szövetség Anglia földközi tengeri terveinek előmozdítását szolgálná.

Lezajlottak a magyarországi választások. A képviselő választások Magyarországon a pünkösdi ünnepek alatt folytak le. A választásokon a kormánypárt, az ugynevezett Magyar Élet pártja 80 százalékos többséget szerzett. Érdekes, hogy a választásokon a nyilas keresztések előretörték. Ez azonban nem kellett meglepetést, mert egyes vidékeken a nyilasok rendkívül nagy választási tevékenységet fejtettek ki.

A külföldi újságok hangoztatják, hogy a magyar közvélemény a választások alkalmával határozottan jobboldali irányba tolódott el.

A német belügyminiszter látogatása Magyarországon. Frick, német birodalmi belügyminiszter Budapesten hivatalos látogatást tett. A német államférfiut Horthy Miklós kormányzó kihallgatáson fogadta.

Danzigban járt Göbbels. A német propagandaügyi miniszter, Göbbels, hivatalos látogatást tett Danzigban. Göbbels látogatása a danzigi állandó nyugtalansággal áll összefüggésben.

A pápa békemunkája. XII. Pius pápa a névnapja tiszteletére rendezett ünnepségen nagy beszédet tartott. Beszédében kifejtette, hogy külső akadályok nem téríthetik el attól, hogy a béke munkáját folytassa.

— Nem volna összeegyeztethető apostoli küldetésünk szent kötelességeivel, — mondotta a Szentatya — ha külső akadályok, vagy hamis értelmezésből való félelem, céljaink és szándékaink félreismerése vissza-

tartana bennünket a béke munkájának olyan gyakorlásától, mely egyházunk sajátja. Ezután kifejtette a pápa, hogy befolyásos államférfiaktól olyan értesüléseket nyert, amelyek reményt adnak arra, hogy a háboru elkerülhető. A pápának ezzel a kijelentésével kapcsolatban állítják, hogy a Szentatya megnyugtató ígéretekkel kapott volna Mussolinitől és Hitlerrel, hogy nem akarnak háborut előidézni.

Létrejött a német-dán meg nem támadási szerződés. Ribbentrop német külügyminiszter és a berlini dán követ aláírták a német-dán meg nem támadási szerződést.

Kormányválság Törökországban. Törökországban belpolitikai válság van. A török kormány rövidesen teljesen átalakul. Miniszterelnök valószínűleg a külügyminiszter lesz.

Bombamerényletek Palesztinában. Palesztinában a nyugtalanság tovább tart. Jeruzsálemben több helyen bombákat találtak. A jaffai polgármester ellen merényletet követtek el.

Titeanu sajtóminiszter beszédet tartott egy értekezleten.

A bukaresti Kereskedelmi- és Iparkamara dísztermében a román-lengyel sajtószövetség értekezletet tartott. Az értekezleten megjelent Eugen Titeanu sajtóügyi alminiszter. Rascinszki gróf lengyel nagykövet és több román és lengyel előkelőség. Az értekezletet Titeanu alminiszter nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta a Románia és Lengyelország között fennálló barátságot.

— Arra törekedtünk, — mondotta Titeanu, — hogy a két ország kölcsönösen megismerje egymást, amelyeket minden egyesíthet, de semmi nem választhat el egymástól. A mi vezetőink többiben is kifejezésre juttat-

ták ezt a gondolatot, amelynek visszhangja erős nyomot hagyott közvéleményünkben.

Titeanu ezután rámutatott, hogy a legtöbb történet kölcsönös látogatások jelképes kifejezői annak az óhajtásnak, hogy a két ország közösen szervezze meg önvédelmét.

— Mi ugyanis hiszünk a békében — mondotta Titeanu, — abban a békében, amelyet becsülettel akarunk megtartani.

A beszédre Rascinszki gróf bukaresti lengyel nagykövet válaszolt. Hangsúlyozta, hogy a két nemzetnek szorosán együtt kell működnie a béke és boldogulás érdekében.

Egy nagy esemény!

LOTERIA DE STAT

1939. június hó 15-én

a 4-ik osztály nagy húzása!

A sorsjegyeknek több mint a fele nyerő lesz:

4 nyeremény	à	6 millió Lei
36 nyeremény	à	1 millió Lei
50 nyeremény	à	200.000 Lei
480 nyeremény	à	100.000 Lei
40.000 nyeremény	à	3.636 Lei

stb., stb., stb.

250 Lejjel azok is résztvehetnek a húzáson, akik a jelen Sorsjáték elején nem játszottak. — Kérjenek az elárúsítóhelyekről felvilágosítást.

Loteria de Stat.

Japán csatlakozik az olasz-német katonai egyezményhez. Az angol-francia-orosz meg-egyezés ügyében elvi megállapodás történt a három hatalom között. A tengely-hatalmak az események következtében hatékony diplomáciai tevékenységbe kezdtek. A németek és olaszok részéről olyan kijelentések hangzottak el, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a tengely-hatalmak a francia-orosz megegyezés ki-egyensúlyozására minden téren megtették a szükséges intézkedéseket. Legérdekesebb fejle-mény a tengelyhatalmak tevé-

kenységének, hogy hír szerint Japán is csatlakozni fog a német-olasz katonai egyezményhez. Japán ugyanis aggodalom-mal szemléli, hogy az egyez-mény Oroszország helyzetét nagyon meg fogja erősíteni. Ez pedig veszélyezteti Japán ázsiai érdekeit.

Angol-lengyel katonai együtt-működés. Az angol kormány a lengyel hadsereg főparancsno-kát meghívta az angol hadse-reg őszi gyakorlataira. Angol és francia újságok kiemelik, hogy egyidejűleg az angol hadgya-korlatokon részt fog venni az orosz hadügyi népbiztos is.

Háboru esetén vidéken he-lyezik el a párisi nőket és gyer-mekeket. A francia hatóságok intézkedtek, hogy háboru ese-tén a nőket és gyermekeket vi-déken helyezték el.

Benes jóslata. Benes, a cseh-szlovák köztársaság volt elnöke Newyorkban az irók szövetsé-gében beszédet tartott. Beszédé-ben annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a jelen-legi külpolitikai bonyadalma-kat csak úgy lehet megoldani, hogyha az európai államok az Egyesült Államok mintájára ál-lamszövetségbe lépnek.

Véres összeütközések a mandzsú-mongol határon. Mongolia és Mandzsúria határvonalán több véres összeütközés volt a japán-mandzsú és a mongol-orosz csapatok között. Az összeütközések alkalmával a csapatok között véres harc fejlődött ki. A japán és mandzsú katonaság szuronyrohammal verte vissza a mongol-orosz csapatokat.

Elkészült a magyarországi zsidótörvény végrehajtási utasítása. A magyarországi zsidótörvény végrehajtási utasítása elkészült. A végrehajtási utasítást Tasnády Nagy András igazságügyminiszter a minisztertanács elé terjesztette és a minisztertanács a javaslatot alapos vita után jóváhagyta.

Légi támpontot létesítenek a németek Délamerikában. Amerikai hírek szerint Németország hadianyag ellenében nagy területet vásárolt meg Bolívia dél-amerikai államtól. A németek állítólag légi támpontot akarnak a megvásárolt területen létesíteni, amely elsősorban hadi célokat szolgálna.

Hírek

Mihály vajda jogszerinti szenátor lett. Az alkotmánytörvény értelmében Mihály nagyvajda, minthogy 18-ik életévét betöltötte, jogszerinti szenátor lett. A nagyvajda a szenátusnak legközelebbi ülésén fog először megjelenni.

Árvizek voltak az egész országban. A májusvégi és június eleji esőzések kövekeztében Románia nagyon sok vidékén árvizek pusztítottak. Az árvizek a vetésekben és az épületekben nagy kárt okoztak.

A román vasut ünnepe. A román vasut most ünnepli 70 éves fennállásának évfordulóját. — Ebből az alkalomból nagyszabású vasutügyi kiállítást rendeztek Bucarestben. A kiállítás keretében bemutatták a román vasut fejlődését. A kiállításon látható az 1869. évben közlekedő kezdetleges mozdony és sok újabb formájú mozdony mellett a mai kor áramvonalas csodagépe.

Nyitottszemmel a természetben. A gazdaember életének nagyobb felét a szabad természet ölen tölti, illendő dolog

volna tehát, hogy a természet világát minél tüzetesebben ismerje. De talán éppen a megszokás teszi, hogy a föld változatosságának, növényi és állati élet sokféleségének tudományos kérdései iránt kevés érdeklődést tanusít. Az is igaz másfelől, hogy a falusi gazdaembernek az iskola elvégzése után kevés alkalma van a természet dolgairól tudományos ismertetések olvasni. Mind ezeknek meg gondolása indított minket arra, hogy a Magyar Népkövetkező számaiban olyan cikkeket közöljünk, egy kiváló tudós, Nyárády Gyula tollából, amelyek a föld felszínének jelenségeit az állati és növényi élet megnyilvánulásait nemcsak tudományos komolysággal, de élvezetes formában írják le. E cikkekre felhívjuk tanulnivaló olvasóink figyelmét.

Véget ért a Balkán-szövetség tagállamainak gazdasági tanácskozása. A Balkán-szövetség gazdasági tanácsa befejezte üléseit. A tanácskozás záró ülésén Tabacovici, a román küldöttség elnöke mondott köszönetet a kiküldötteknek, hogy az eredményes munkában résztvettek.

Lefolytak a parlamenti választások.

Az országos képviselőválasztások és szenátorválasztások mindenütt a legteljesebb rendben folytak le. A választások szakkamarai csoportok szerint történtek, vagyis minden szavazó körletben a szavazók három csoportban szavaztak. Minden szavazó körletben külön jelöltjei voltak az értelmiségi, a kereskedelmi és a mezőgazdasági csoportnak. A szenátorválasztások a tartományok székhelyein folytak le. A szenátorválasztásokat is a fentemlített rendszer alapján tartották meg.

A NUF magyar alosztálya mindazokban a tartományokban, ahol kilátása lehetett arra, hogy magyar jelölteket tud bevinni, jelölteket állított

s lefolytatta a törvény keretei között engedélyezett választási mozgalmat. Megállapítható, hogy a szavazások iránt a lakosság mérsékelt érdeklődést mutatott. Egyébként a jelöltek azoknak a sorából kerültek ki, akinek jelölését a NUF vezetősége jóváhagyta. A választások teljesen szabadok voltak és mindenki korlátlanul gyakorolhatta állampolgári jogait abban a tekintetben, hogy melyik jelöltre ohajtott szavazni. A szavazás a jelöltek fényképes lapjaival, titkosan történt.

A választások végeredménye a NUF magyar alosztálya számára a következő képet mutatja: A magyarságot a parlamentben 9 képviselő és 2 szenátor fogja képviselni.

Új emberek a közélet porondján.

Azok a számítások, amelyeket a magyarság a választásokhoz fűzött, csak részben teljesültek. Tizenkét képviselő helyett kilenc került be a parlamentbe. A magyarizatot azoktól várhatjuk, akik a magyarság mostani politikai irányítását a valóságban gyakorolják.

Talán a jelöltek nem gyakoroltak elég vonzó erőt a választókra? a választások minden esetre csendben folytak le; nyoma sem volt a régi izgalomnak és heves küzdelemnek.

Az eredményt is különösebb felindulás nélkül vehetjük tudomásul. Elvégre nem a képviselők mennyisége a fontos, hanem a minősége.

A minőséget pedig ezidő szerint nem ismerjük, tehát a várakozás álláspontjára kell helyez-

kednünk. Csupa új emberek, akik eddig nem álltak a politikai életnek az első vonalában. Ez azonban nem akar rovásukra szólni. A harc rendszerint több vonalban sorakozik föl és a sikert igen sokszor a tartalék-csapatok vívják ki.

Hátha kisebbségi életünk is sikerekhez jut az új emberek útján? Elvégre a régi küzdő felek fáradtságát bizonyosan új hittel, friss bizalommal váltják föl s érzik azt a súlyos felelősséget is, amelyet magukra vállaltak.

Eddig az volt a panasz és aggodalom, hogy nem nyílik elég tér az új erők érvényesülésére. Most a porondra kerültek, megmutathatják fiatal erejüket. A magyarság tapsolni fog a sikereknek, amelyeket népünk javára aratni fognak.

Román propaganda kiállítás Berlinben. Május 26-án Berlinben román propaganda kiállítás nyílt meg. A kiállításon változatos és gyönyörködtető anyag mutatja be a külföldi látogatóknak Románia szépségeit és gazdagságát. Általános feltűnést keltettek a román néprajzi tárgyak és a Románia állatvilágát bemutató csoportok. Nagyon sok rajz és minta teszi érdekessé a kiállítást. Szép térképek mutatják be a természetjárók számára érdekes helyeket és sok füzet nyújt tájékoztató felvilágosítást az érdeklődő látogatóknak.

Gépkocsi szerencsétlenség Csuesa mellett. Csuesa közelében egy tehergépkocsi az esőtől felázott úton megcsúszott és hat méteres szakadékba fordult. A tehergépkocsin szilágysomlyói vásárról visszatérő utasok ültek. Egy utas meghalt, tizenhat utas megsebesült.

Életbeléptetik az Angliával és Németországgal kötött gazdasági szerződést. Az Angliával és Németországgal kötött gazdasági szerződést rövidesen életbe léptetik. Királyi rendelet jelent

meg, amely felhatalmazást ad a kormánynak arra, hogy az Angliával és Németországgal kötött gazdasági szerződést végrehajtsa.

Új pótdót vetettek ki telekkönyvi célokra. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az ingatlan tulajdonosok a telekkönyvek javára féltől egy százalékgig terjedő pótdót fizeszenek. Az új pótdót az ingatlan tulajdonosok már ebben az évben fizetni fogják.

Nem lesz többé névelemzés! Őfelsége II. Károly király aláírta az új elemi iskolai oktatási szülői törvényt. Az új törvényből kimaradt a névelemzési szakasz, vagyis ha valaki magát kisebbséginek vallja, azon az alapon, hogy neve román hangzású, nem lehet gyermekét állami iskolába kényszeríteni. Az új törvény tehát sok sérelmet fog orvosolni.

Hol nyaralnak a pesti színésznők és színészek? Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a *Délbáb* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Rövid hírek

A királyi helytartók egyhavi fizetésüket ajánlották fel a hadsereg céljaira. Románia 10 királyi helytartója egy-egy havi fizetését ajánlotta fel a hadsereg céljaira.

Német tartalékos tisztek látogatása Romániában. Német tartalékos tisztek harminc tagú csoportja, romániai kirándulást rendezett. A tartalékos tisztek ellátogattak Focsaniban a világháborúban elesett német katonák sírjaihoz és az emlékművön koszorút helyeztek el.

A gránát pusztításai. A Vlasca megyei Stirbey Voda község határában egy gyermek háborús, döglött gránátot talált. Egy földműves a gránátot feszegetni kezdte. A gránát felrobbant, három ember meghalt, négy ember megsebesült. Ugyancsak Vlasca megyében még egy, hasonló szerencsétlenség történt. A háborús gránát egy 16 éves pásztorfiút ölt meg.

Mérgezést okozott a romlott sajt. Bucurestiben romlott sajt fogyasztása következtében 70 ember súlyosan megbetegedett. A betegeket kórházba szállították.

The illustration at the top of the page depicts various elements of rural life and agriculture. On the left, there are several wooden barrels and a basket. In the center, a cow and a horse are shown, with the horse pulling a simple wooden cart. On the right, a person is standing, possibly engaged in a task like milking or tending to the animals. The entire scene is rendered in a simple, woodcut-style line drawing.

GAZDATUDOMÁNY

Mit kell tudni a trágyázásról és a talaj ápolásáról?

A trágya termelése és kezelése kisgazdáinknál hibásan történik. Sem a kihordás, sem az elosztás, nem megfelelő. Trágyatelep nélkül, nem megfelelő helyre dobják ki reggelenként az istállóból a trágyát, öntözés, tapotás nélkül, kitéve a szél, a nap és eső pusztító hatásának, rendszeren évenként egyszer kiviszik tavasszal vagy télen és kupacokba elosztják, egy-két mázsás rakásokba, hol pusztul, vész a kukorica alá való szántás megkezdéséig, de addig ki sem viszik, míg nem szalonnás érettségü, vagy portrágya nem lesz belőle, sokszor 2—3 évig is.

Legalább annyit kellene tenni, hogy a trágyatelep helyét pár ásó nyomra le kellene mélyíteni, de nem az udvar legmélyebb helyén, nehogy az esővíz odagyűljön. És körülkötve venni s e kifutóba télen is naponta az állatokkal meg kellene tapodtatni, hogy a levegő kiszoruljon belőle és a mélypontra felgyűlő trágyalével szükség szerint öntözni, ha nyáron nem gyűl trágyalé, úgy vízzel. Mihelyt annyira érett, hogy a szalma könnyen szakad benne, három haviérés után, szarvasokba (melegágy) ki kell hordani a trágyázandó terület szélére s ott a kiterítésig le kell fedni porfölddel. Ha a trágyázandó terület felszabadult a miveleti növénytől, akkor az elosztást nem kupacokba, hanem egyenesen elteríteni és ha lehet, a beterített területet még aznap alá kell szántani és elboronálni, ha nem november hóra esik a trágya munkája. Novemberben úgy maradhat a szántás kora tavaszi boronálásra.

A trágyázás ideje sem a tavasz, hanem az őszi, az istállótrágya csak úgy fejti ki teljes hajtását, ha már ősszel a földbe kerül. A kupacokba kihordott és ott szél, eső és napfény hatásának hetekig kitett trágya több mint fele értékét veszíti, még nagyobb a veszteség, ha ez tavasszal történik, amikor

több a szél és a nappal hosszabb, de a legrosszabb eljárás, amikor hetekig elterítve ott várja az aláfordító ekét. Amit a legelő állatokkal mivelnek a trágyázás terén, az éppen kétségbeejtő. A juhok fejkaramját nem költöztetik másodnaponként, hanem fél nyáron át egyhelyben tartják, míg egy eső annyira fel nem áztatja a trágyát, hogy már az állatok nem tudnak állani benne s a bundájukról a trágyalé csurog a tejes edénybe. Nem különb a marhák delelője és háló helye, egy kút körüli darabot úgy el delelnek és húlatnak, hogy minden növény, fűféle kipusztul nitrogén mérgezésben s csak a különböző tövis és nadragulya féle mérges és szurós növények diszlenek benne. Az itató kút és vállura ne is nézzünk, de a környékére éppen nem, mert térdig érő sártengert, piszkos vizet és hináros válut találunk látni, rendszeren a veder s a kút falazata is rothadó, mohás deszka, betegségek terjesztője és egészségre ártalmas csirák tanyája, — a kútat környező sár és trágyalével kevert vízzel. Nyári nagy melegek üdítő forrásából posadt bacillus fészkek lesz.

Ha a legelőkön költöztethető karámok állanak s a marhák alá naponta friss szalmát, pejvát hintonéknak s az így gyűlt trágyát a legelő gyöngébb pontjaira elhordva beboronálnák, éppen két vagy három anny állatot lehetne ott nyaraltatni, sokkal jobb fejlődéssel. A kútak környéke kövezéssel, a vel, a kútak kövel való kirakással helyrevel és belsejük kövel való kirakással helyrehozhatók, de a tisztántartásukról sem szabad megfeledkezni. Ugy biztosan üdítő italt kaphat az állat.

A rétek, legelők gondozása, felújítására kevés gond fordul. Őszi és tavaszi boronálást, gyom- és kőkény irtást, trágyázást, nemesebb fűfélékkel való felújítást, csak elvéve látunk némely kisaajátított legelőn, ha-

tósági segédlet mellett. Az évelő takarmánynövények őszi és tavaszi boronálása, hogy a téli nedvességet bevehesse és megőrizze, ott is hiányzik. Így tele vakondturással és gyakran arankával küzdenek az évelő takarmánynövények a szárazsággal.

Tavasszal sem szántani, sem trágyázni lehetőleg nem kell, mégis e munkák legnagyobb részét a Mezőségen ez időszakban végzik. Az őszi szántást meg kell kora tavasszal boronálni, hogy a téli nedvességet megőrizzük, mégha a kukorica vetésig meg is zöldül, de akkor sem szabad újra szántani, mint

szokták, mert ezzel a téli nedvességet elszellőztetjük, hanem tárcsás boronával, melyet rendes borona kövessen, kell mindaddig megmunkálni, míg az újra zöldül, a vetés idejéig. Ha tárcsás borona nem áll rendelkezésre, úgy közönséges lókapával kell megjáratni, de semmiképp sem szabad újra szántani, csak ha téli trágyázás miatt kénytelenek volnánk aláforgatni, ez esetben elkerülhetetlen, de ezt a szántást legalább félnaponkint boronáljuk el, hogy a száradást csökkentsük.

Szilágyi Ferenc.

A gyümölcsfák levélbolhái.

Mind a körtefán, mind az almafán él egy levélbolha faj, amely az új hajtásokat pusztítja. Rendszeresen összetévesztik a levéltetűvel és ezért szükségesnek tartjuk rövid leírásban ismertetni a bolha kártételét és az ellene való védekezést. A levélbolhának szárnya van, olyan, mint egy levéltetű. A levélbolha azonban jó ugró és ezért kapta nevét is. A lárvája szárnyatlan, hasonlít egy vándor pajzstetűhöz. A körtelevél bolhája vörösbarna, szárnya vitziszta, míg a almafa levélbolhája világosabb szíű, szárnya üvegszerű, a lárvája is zöld. A kártétele mind a kettőnek abban áll, hogy a fiatal hajtások hegyein megtelepedve a tenyészkup közelében a fa nedvét szívják és azt gyengítik. Ez a kártétel annál feltűnőbb, mert a levélbolhalárvák sokkal több nedvet szívnak ki, mint amennyi a táplálkozásukhoz szükséges, azért igen sok tápanyagot vonnak el a fiatal hajtástól. A levélbolhás ágak körül úgy hullik a mézharmat, mintha esne, mert a feleslegesen kiszívott édes nedvet oly erősen préselik ki magukból az állatok, mintha az fecskendőből hullana a levelekre. A levélbolhatelep

körül szinte fényes mázzal van bevonva az egész lombzata a fának. Ebbe a mézharmatba beletelepszik a korompenész és vastagon vonja be a levelek, ágak felszínét. Az ilyen koronarészlet már messziről feketének látszik, szinte kormos a színe. Mivel a levélbolhák a fiatal hajtáshegyeket keresik fel, azért legtöbbször a faiskolában szaporodnak el, fenyegetve a fiatal fák rendes fejlődését. A levélbolhától megtámadott fácska fejlődésében visszamarad, szinte „csökkent” lesz. Hogy ezt elkerüljük, védekezni kell ellene, még pedig olyan permetezéssel, mint amilyent a levéltetvek irtására szoktunk használni.

Ahol még ma is él az emberévszörnyű szokása. Rendkívül érdekes cikkben számol be *Tolnai Világlapja* a déltengeri szigetvilág pápua törzseinek életéről. Egyes törzseknél ma is divat az emberevés, de ennek, amint ezt a hatóságok és a tudósok kiderítették, főként a sóhiány az oka.

Allatjárványok Szatmármegyében.

Szatmármegyében a szarvasmarhák, juhok és disznók között állatjárványok pusztítanak. A járványok következtében a szatmári vásárteret lezárták. Az állategészségügyi hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a járványok elfojtására.

Használjuk ki a letermelt zöldséges ágyakat!

A zöldséges kert helyes kihasználásához tartozik, hogy az ágyakat egész ősziig termelésre kell felhasználni. A helyzet azonban úgy áll, hogy amikor például a korai zöldségek lekerülnek, legtöbb helyen az ágyak üresen maradnak. Néhány hasznos tanácsot adunk arra vonatkozólag, hogy miképpen tudjuk a zöldséges ágyak célszerű kihasználását biztosítani. Így például a korai ugorka termelésére szánt ágyásokba a sorok közé rózsa-kelt ültetünk. Ennek ültetésére a legalkalmasabb idő június hónap eleje, amikor hőmérsékletük esőkre számíthatunk. Kel-

Műlép.

Saját méhészlemben termelt, garantált tiszta méhviaszból hengerprezen szakszerűen előállított műlépet ajánlok kizárólag 200 lejért. — Minden kötelezettség nélkül. Bármely méretben.

Szöllősi Gyula méhgazdász Retteg-Retteg, Jud. Somes.

virágot is ültethetünk még június elején. A korai krumpli ki-szedése után karalábét, vagy salátát palántolunk az ágyásba. Felhasználhatjuk az ágyat borsó, vagy késői ugorka termelésére is. Ha elegendő öntözővíz áll rendelkezésünkre, reketit is termelhetünk a korán lekerülő zöldségfélék után.

Milyen hatással vannak az ut-mellé ültetett fák a szántóföldek termékenységére?

Az ut mellé ültetett fáknak a szomszédos területek termőképességére kifejtett hatását gondos vizsgálat tárgyává tették. Megállapítható, hogy az összes fák közül a legártalmatlanabb az akácfa. Az akácfa ugyanis pillangósvirágú növény és gazdagítja a talaj tápanyag-tartalmát. Az érdekes megállapítás tehát kétszeresen indokoltá teszi, hogy az akác-fát minél kiterjedtebben kell ültetni utak és táblák szegélyezésére.

Sáskák pusztítanak az Okiráltságban.

Az Okiráltság déli részén sáskarajok jelentek meg. Több helyen lángszórókkal vonultak ki a sáskák ellen.

Tartsuk jól hordáskor az igás állatekat!

Nagyon sok gazda azt tartja, hogy szénahordás idején az igás állatok elegendő takarmányt kapnak a munka alkalmával és ezért este nem adnak számukra külön takarmányt. Az eljárás nagyon helytelen, mert reggel az állat éhesen megy munkába és ide-oda kapkod utközben ételért. Vigyázzunk tehát arra, hogy hordás alkalmával is lássuk el állatainkat este rendesen takarmánnyal, mert ezáltal jóltáplált állapotban maradnak és a munkát nyugodtabban végzik.

Miért nem szabad erős sugárban öntözni?

Ha a növényeket öntözés alkalmával erős sugaru vizzel öntözzük meg, a talaj felszine sárossá válik és később elkéregesedik. A talaj felszínén képződött kéreg rendkívül káros hatása a növények fejlődésére. Öntözés alkalmával tehát mindig úgy öntözzünk, hogy rendre-rendre öntjük a vizet a növény tövéhez és az öntözés egyes szakaszai között megvárjuk, hogy a föld a vizet beigya. Csakis akkor származik haszon az öntözésből, hogyha a fent elmondott szabályt betartjuk.

El kell távolítani a celler oldalgökeireit!

Szép és egészséges cellerfejeket csak úgy lehet nevelni, hogyha a celler oldalgökeireit eltávolítjuk és csak a közbűlső szivgyökereket hagyjuk meg. A celler oldalgökeket eltávolítását éles késsel végezzük, hogy a celler növényt ne sebesítsük meg nagyon. Az oldalgökeket eltávolítását később megismétljük, mert a celler újabb oldalgökeket szokott eresztetni.

Gyapjút készítenek tejből.

Olasz találmány alapján tejből már évek óta készítenek mügyapjút. A találmányt Amerikában tökéletesítették. Az új eljárás szerint a tejben levő sajtanyagot annyira tökéletesen lehet használni mügyapju készítésére, hogy az ilyen gyapju nagyon olcsó. 57 liter tejből anynyi gyapjút lehet készíteni, hogy az elég egy férfiruhához.

Tapasztalt és tanult gazda termését megháromszorozhatja.

GAZDATUDOMÁNY

A legjobb tanácsadó dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

című közel 700 oldalas, számos magyarázó képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többé kerül.

Megrendelhető a Magyar Nép kiadó hivatalában Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

GAZDATUDOMÁNY

Igyekezék mindeki mielőbb beszerezni a

című könyvet, mely a legjobb tanácsadó.

PIAC

Vásárlás került a máramarosi fakereskedelem.

Máramarossziget vasuti közlekedésének bajairól többször megemlékeztünk. A nagyobb értékű javak szállítását tehergépkocsikkal bonyolítják le. — Megoldhatatlan kérdés azonban mind a mai napig a tűzifa szállításának ügye. Máramaros vidéke három hónap óta, mióta a csehszlovák köztársaság megszűnt, teljesen el van vágva Erdélytől. A cseh vasuti vonal része ugyanis Magyarországhoz került és még nem jött létre az egyezmény az átmenő vonal forgalmának szabályozására léte.

Emelkedik a pengő ára!

A nyugati pénzpiacokon, Zürichben, Párizsban, Brüsszelben nagyon keresik a magyar pengőt. A pengő tehát a nagy kereslet hatása alatt egy héttel alatt harmadrészével megrágtult. Magyar gazdasági körök a jelenséget azzal magyarázzák, hogy megszilárdult a bizalom Magyarország iránt. A külföldi tőkészek mind nagyobb érdeklődéssel fordulnak a pengő felé. Ez nagy kihatással lesz Magyarországi gazdasági helyzetére.

Olesul a gabona!

A kedvező időjárás következtében a szalmás gabonák és a kukorica kitünően fejlődnek. Ennek tulajdonítható, hogy a gabona ára olesul. Különösen a buza, kukorica és árpa árában történt jelentős olesulás. Ezzel kapcsolatban a liszt és kenyér ára is olesult.

Allatárak Brassóban.

Hizott ökör 18—20, kövér sertés 25—29 lej élősúlyban kilónként. Igás ökör 8—10 ezer, igásló 7—14 ezer, hátló 16—26 ezer lej darabonként.

Terményárak Aradon.

Búza 370—380, kukorica 330, zab 500, árpa 380 lej mázsánként.

Terményárak Brassóban.

Búza 460—480, rozs 350—370, sörárpa 470—490, takarmányárpa 360—380, zab 490—510, kukorica 430—450, lenese 800—1000, fehérpaszuly 900—1000 lej mázsánként.

Diótörő gép.

A kaliforniai mezőgazdasági kísérleti állomáson érdekes gépet szerkesztettek, amelynek segítségével a diót nagy mennyiségben és hamar fel lehet törni és a dióbelet a héjtől külön lehet választani. A rendkívül ügyesen megszerkesztett gépnek Kaliforniában nagy jelentősége van, mert óriási területeken termelnek diót.

Cséplőgépek

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Rt. Budapest

gyártmánya ismét kapható. — Szegycsált ráma, szabad szétszedhető és négyszer fordítható dobocsár, kétsoros önbeálló golyócsapágyak, lefektetési zsírozás.

Különlegesen meghosszabbított szerkezet!

Madicago a legjobban bevált, legismertebb kalapácsos őrlőgép,

Deutz
Skoda

Diesel-benzin-gázmotorok,
tejseparátorok.

Román Gépkereskedelmi és Autóforgalmi Rt.
Cluj, Calea Tralan 33.

• AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK •

A szeretet iskolájában.

— Együtt örül az igazsággal. —

A szeretet együtt örül az igazsággal. Hogy értsük ezt? Mi az igazság? Az emberek nagyon sokféle képen felelnek és felelhetnek erre a kérdésre. Szinte ahány ember, annyi felelet hangzik el arra nézve, hogy hát mi is az igazság, amelynek örülhet az ember? Nem csoda, hogy nagy bizonytalanság mutatkozik a kérdésre való feleletadásban az emberek között. Micsoda az igazság? — kérdezte vállat vonva Pilátus is az előtte álló Úr Jézus Krisztustól. Jézus azonban felelt a kérdésre. Határozott és tiszta kijelentéssel felelt és azt mondotta: Én azért születtem és azért jöttem a világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szómra.

Ha jól átgondoljuk Jézusnak Pilátus számára adott feleletét, valamint ama másik önmagáról szóló bizonyágtételét, amelyben azt mondotta magáról, hogy Ő az út, az igazság és az élet, akkor egyszerre megvilágosodik előttünk az apostol kijelentésének értelme, világosan megértjük, hogy mit jelent az apostol eme mondása: A szeretet örül az igazsággal. Az igazság testet öltött élő valóság, az igazság — Jézus! Együtt örülni az igazsággal azért azt jelenti, hogy a szerető szívű ember annak öröme, abba gyönyörködik, amiben Jézus öröme, és amiben Jézus gyönyörködne. El tudjuk-e képzelni, hogy Jézus gyönyörködni tudna abban, ami emberhez méltatlan, ami ellenkezik a szépségnek, igazságnak, jóságnak törvényével? Így kapunk egészen biztos mértéket arra nézve, hogy miképpen ítéli meg a szerető szívű ember a körülötte levő és a benne megnyilatkozó élet jelenségeit?

Ha feltesszük magunk előtt a kérdést, hogy mi a jó, mi a szép, mi az igaz és akkor gondolunk arra, hogy vajjon ezt a cselekedetet hogyan ítelné meg Jézus, vajjon ezt a művész által alkotott, vagy a természet valóságában élénk táruuló képet miképpen, milyen érzéssel szemlélné Jézus. vajjon erre

vagy arra a tanításra, állításra, vagy törekvésre nézve, amelyről azt állítják, hogy az igaz és helyes, mit mondana Jézus és akkor a kérdés felett komolyan elmélkedve hallgatunk arra, amit az így felvetett kérdésre lelkiismeretünk mond és őszintén örvendünk annak, ha azt állapíthatjuk meg, hogy amit hallunk vagy látunk, ami felett ítéletet mondunk, megegyezik a Jézus lelke által ihletett lelkiismeretünk bizonyágtételével, akkor tisztában lehetünk azzal, hogy megkaptuk az igazi álláspontot és valóban emellett foglaltunk állást, ami igazán megegyezik a szeretettel, amelynek belső természete az, hogy jót akar és ezért együtt örül az igazsággal.

Természetes, hogy a szeretetnek a megítélését nem lehet kívülről ráerőszakolni az emberekre. Az ember öröme és szomorodása önkénytelen megnyilatkozása az ember belső lelkiéletének. Ezért mondotta Jézus is, hogy a jó ember az ő szívének jó kinézetéből hoz elő jókat. Lelkileg kell megítélni, új emberré lennie annak, aki a szeretet lelkével tud élni és megítélni mindeneket.

Ne gondoljuk, hogy bármiféle külső reformokkal meg lehet változtatni azt a szomorú körülményt, hogy az emberek széles tömegei társadalmi, művészeti, politikai, vallási kérdésekben különösen hajlandók elfogadni és gyönyörködni a hamisságban, mert ez a sajnálatos körülmény megváltoztatása nem külső dolgoktól függ, hanem függ az emberek belső lelki életének megtisztulásától és megújulásától. Az embereket pedig lélekben megújítani és olyanokká tenni, hogy örülni tudjanak az igazsággal, egyedül csak Ő tudja, aki azt mondotta magáról: Ime, én mindent ujjíteszek. Csak a tökéletes szeretet tudja úgy átformálni az emberi szívet, hogy az mindenben és mindenkor örülni tudjon az igazsággal.

Művelődési mozgalmak.**Az ujjáépítő cár.**

267 esztendővel ezelőtt, 1672 június 9-én Oroszország uralkodó családjában, a Romanov családban kis fiú született. Az újszülött trónörökös Péternek keresztelték. Születése nem volt nevezetes esemény Európában. Oroszország ugyanis ebben az időben még egy távoli, ázsiai országnak számított, amelyet az európaiak alig ismertek. Nem is tudtak róla egyebet, mint azt, hogy egy nagy kiterjedésű ország, de sem gazdasága, sem műveltsége, sem hadiereje nincsen.

Valóban Oroszország nagyon elhanyagolt állapotban volt. A nép milliói tudatlanul és szegényen éltek. Az országban nem volt ipar, nem volt kereskedelem, hiszen még csak járható utakat sem lehetett ott találni. A nemesség műveletlen volt, lusta és önző életet élt, még írni-olvasni sem tudott. Az uralkodó család kevés hatalommal rendelkezett. Az uralkodói hatalmat csak az ország újraszervezése által lehetett volna növelni, de erre a Romanov uralkodók, akik magukat cároknak, azaz császároknak nevezték, — nem voltak elég tehetségesek.

Senki sem sejtette, hogy a kis Péter trónörökös mennyire más szerepet fog játszani, mint tehetetlen elődei.

A fiatal Péter ugyanis már gyermekkorában különleges tehetségről tett tanubizonyosságot. Több külföldi nyelvet megtanult s külföldi nevelőitől megtanulva a nyugati műveltség alapjait, elhatározta, hogy Oroszországot művelté és erőssé teszi. Kitartóan gyakorolta a fegyverforgatást és nagyon sok gyakorlati dolog megtanulására vállalkozott. Nagyszerűen bírta a munkát és a fáradalmakat, mert rendkívüli testi ereje volt. Már fiatal korában óriási termetű, meglett férfi benyomását keltette.

Tizenhét éves korában saját kezébe vette az uralkodást. Nagynénjét, aki helyette akart uralkodni, kolostorba küldte s a legfontosabb állásokba mindenütt a saját hűveit helyezte. Azután külföldi tanulmányútra ment. Saját szemével akarta látni más népek életmódját, szokásait és műveltségét. Ahol valami érdekeset látott, azt rögtön igyekezett megtanulni. Hollandiában hetekig mint ácslegény dolgo-

zott egy hajógyárban. Álnév alatt, elvegyülve a többi munkások között, addig maradt a gyárban, míg nagyszerűen megtanulta a hajóépítés tudományát. Az óriási erejű fiatal munkásban senki sem sejtette a nagy keleti ország uralkodóját.

Mikor külföldi útjáról hazatért, hozzáfogott Oroszország újjáépítéséhez. Először is minden hatalmat saját magának szerzett meg. Cári akaratának senki sem szegülhetett ellen. Az országot kormányzóságokra osztotta s ezek élére cári kormányzókat állított, akik az ő akaratát azonnal végrehajtották. A görögkeleti egyház addigi vezetőjének, a görögkeleti pátriárkának hatalmát megszüntette s az egyház kormányzását egy tanácsra bízta, melynek ő maga lett az elnöke. Így minden hatalmat és befolyást a saját kezébe összpontosított.

Ezután az ország gazdasági helyzetét alakította át. Fellendítette a földművelést és az állattenyésztést. Gyárakat építtetett. Az utakat megjavíttatta, a folyókat csatornákkal kötötte össze. Majd iskolákat állíttatott fel az ország területén s minden módon igyekezett a műveltséget terjeszteni. Elrendelte, hogy mindenki tanuljon meg írni-olvasni. Aki az írást nem ismerte, még apjától sem örökölhetett. A nemeseknek is abba kellett hagyniok dolgozgatni, tunya életüket.

A Balti-tengert a svédektől meg akarta szerezni. De az orosz hadsereg még tapasztalatlan volt s az első csatában súlyos vereséget szenvedett. Péter azonban nem csüggedt el. A vereség után így kiáltott fel: „A svédek még sokszor meg fognak verni, de a végén mégis megtanítnak, hogyan kell harcolni és győzni.“ Tovább erősítette hadseregét. Kitartását pár év múlva siker koronázta, mert a svédeket sikerült legyőznie. Így megszerezte országának a Balti-tengert s az orosz hatalmat olyan naggyá tette, hogy ettől kezdve Európa keleti részén Oroszországgé lett a döntő szerep. Pétert méltán nevezte el a történelem Nagy Péternek. Megmutatta, hogy kitartó munkával és el-nem-csüggedő erős akarattal milyen nagy eredményeket lehet elérni.

Mulattató

Még a rigó is?

*Kertemben egy cseresznyefa
görnyed a piros kincs alatt.
Jön egy rigó s a csőre közt már
ott piroslik egy szép falat...*

*Zsákmányával leszáll a földre,
s bokorba bujna már vele,
de ime, rácsap már egy társa,
hogy a vagyonát elvegye!*

*Fut, fut szegény, de mindhiába!
A másik egyre kergeti,
az kell csak, az az egyetlen szem,
a kincsesel felt fa mit neki?*

*Uram bocsát! Hát a rigó is?
Egyre tűnődöm, hogy lehet?
Mért üldözik egymást halálra?
... Hisz még csak nem is emberek!
Agyagfalvi Hegyi István.*

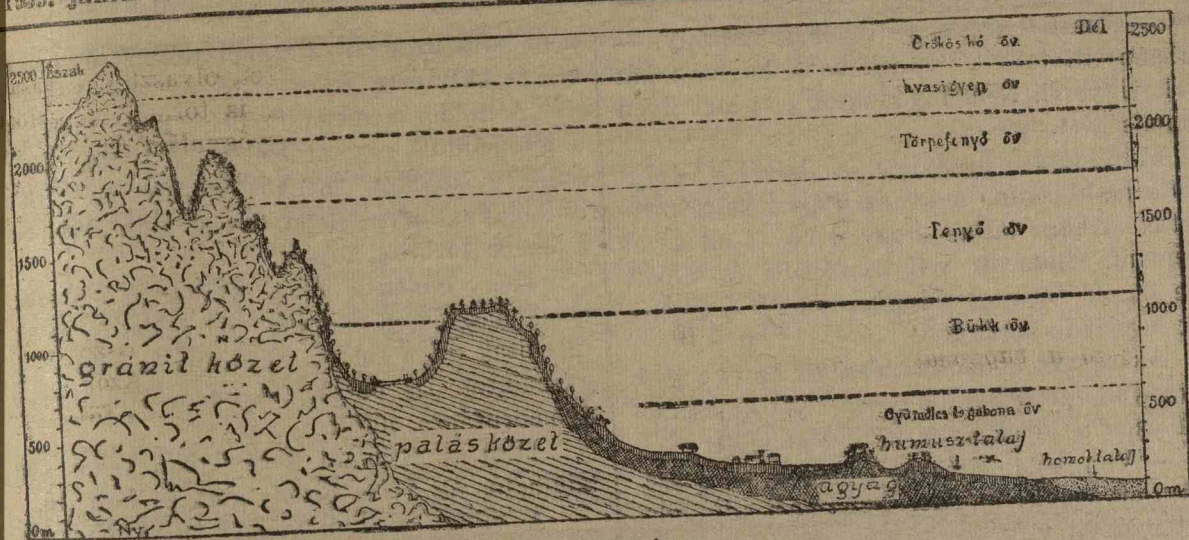
Mi mindentől függ az ember, állat és növény élete?

Ha községünk határában szétnézünk, változatos és egymástól sok tekintetben eltérő határrészeket különböztethetünk meg, amelyeken eltérő növényzetet találunk. Csak a nagy alföldek síma terein fordul elő unalmas egyformaság. Nálunk Erdélyben, mentől hegyesebb a vidék, annál változatosabbak a határrészletek. Azt minden gazda jól tudja, hogy a községi határ egyik helye északos, nyirkos, legcélszerűbb szénafűnek hagyni. A másik hely szárazabb, napos, jó gabonatermő. Amott omladékos, szakadékos oldalak vannak, felhasználják birkalegelőnek. Másutt nagy agyagos helyek vannak. Innét hozzák az agyagot a ház javítgatásához vagy kitapasztásához. A patakok mentén mocsaras rétek, nádasok, gyékényesek vannak, egyes faluk gyékényiparának szolgáltatják az alapját. De találhatunk a határban különféle fanembekből összeálló erdőket is; ez adja a lakóházak építőanyagát, sőt némi üzleti hasznot is hoz. Ha pedig nem volna igazi erdő, akkor legalább kőkénytővisből összeálló cserjés vagy pedig valami fűzfa berekféle mégis csak van. A

határ némely része sziklás is lehet. Aszék hogy milyen fajta kőanyaga van, farag belőle épület- vagy más célra való követ, ének belőle gipszet, meszet, olvasztanak vá. Sőt olykor gyógyvizek is törnek fel a mélyéből, amikor is a gyógyulást óhajtók resik föl a határt, több-kevesebb idegen galmi jövedelmet nyújtva a szerencsés ségnek.

Ime egyetlen község kicsiny határá földje is mennyi változatosságot mutathat! De ha a szomszédos határokat is összejárj szaporodni fog a változatosság. Azok, ak nek alkalmuk és szerencsájük van a földgoly nagy területeit bejárni, csodálattal mesélik azt a végtelen nagy változatosságot és külö féleséget, mellyel a föld felszíne kedvesked. Ezek a változatos alakú és természetű terü tek éppen olyan arányban változatos és egy mástól eltérő növény- és állatéletnek adna hajlékot. Mindenik felszíni alakulatnak meg vannak a maga állat- és növényfajai, melyek egymástól igen meglepően térnek el. Hogyha egy nagyobbaeska múzeumot néz át olyan ember, aki nem szokott a föld terményeivel tudományosan foglalkozni, a legnagyobb csu dálattal bámulja meg azt az elképzelhetetlen sokféleséget, amelyet a föld minden részéből összegyűjtött állatok és növények között ta pasztal. És ha jobban utána nézünk a dolog nak, hamarosan megtudhatjuk, hogy földün kőm több mint 600 ezer különféle ismert állat faj él és ennél jóval több különféle fajtájú növényt ismerünk. Ez, hallatlan nagy szám ahhoz a 100-150 fajhoz képest, amelyeket egy falusi gazda az ország állat- és növényvilágá ból ismerni szokott.

Ennek a végtelen sok állat- és növény fajnak mindenike a földgolyóbis egy bizo nyos helyéről való. Egyebütt nehezen vagy egyáltalán nem élhetnének meg, mert hiszen őket az a bizonyos sajátos vidék szülte, teremtette. Még jobban érzékelhetjük az élő lények fajainak roppant számát, ha még megemlítjük azt is, hogy a különféle nemze tek tudósai egymással versenyezve, alig ké pesek ezt az élő világot mind számbavenni. Az egész emberi élet sem elegendő ahhoz, hogy azokat a fajokat megismerhesse valaki. Ezért megosztják az élőlények tudományát. Az egyik tudós csupáncsak a világ csigáit ismeri alaposan, a másik a sáskaféléket vagy a lep-

A föld felületi képe.

kéket, avagy a kigyóféléket, vagy a madarakat, vagy az emlősöket, némelyik a reepe rokonságába tartozó úgynevezett keresztcsőrű rágúakat tanulmányozza, mások a sások nagy birodalmát, avagy a pázsítfüveket, míg mások a rózsafajtákat, megint mások a békanyál fajok nemzetségét, vagy a mohákat tanulmányozzák. Ámde egész sokasága létezik olyan élőlényeknek, amelyeket még nem is ismerünk. Az előbb említett tudósok a maguk tanulmányozta állat- és növénycsoportjában úgyszólván minden nap fedeznek fel valamelyes új fajt az ismeretlen vidékeken, de sőt még az ismert hazai vidékeken is.

Ha földünk felülete mindenütt egyforma volna, akkor az állat- és növényvilágban sem volna meg ez a változatosság és alig lézenghetne néhány faj földünkön. Földünk felülete úgy alakilag, mint a részek természetére nézve roppant sokféle. Ez a roppant változatosság az, ami csábítólag hat az utazókra és kutatókra, akik sokszor életük vesztélyeztetése árán is felkutatják a föld minden zegét-zugát. Az a változatosság tehát, amit kicsinyben községe határában mindenki észlelhet, megfelelő arányban megsokszorozva, mindenütt megtalálható a nagy természetben.

Vajjon jelent-e valamit számunkra ez a roppant sokféleség, avagy talán ez csupán a földfelületnek ránk nézve közömbös vagy véletlen kialakulása? Hát ez bizony nagyon sokat jelent az élőlények életében, mert ez a roppant változatosság, a velük szoros működésben lévő természeti erőkkel, ténvezők-

kel együtt adják meg növény, állat és ember létezésének alapját és okát. Ez a roppant változatosság és a vele járó természeti erők alakították ki az állati és növényi lények sokféleségét. Mindezek pedig a napból kiszakadt földünk kihülésének kezdetén, az életnek beléplántált isteni szikrájából alakult ki.

Nyarády Gyula.

A kövek királya.

Az állatok királya az oroszán, mert ő a legerősebb. A kövek királya a gyémánt, mert a kövek között az a legerősebb. Nincs olyan kő, amellyel a gyémántot meg lehetne karcolni!

A gyémánt gyönyörű szép átlátszó, tündöklő kő. A közönséges földben találják néha a kavicsok között, néha az arany mellett.

Egy afrikai földesúr egyszer nagyon elszegényedett. Ahogy az uton sétálgat, azon gondolkodik, hogyan kerülje el a nyomorúságot? Amint egyszer fölpillant, valami fényes csillagformát pillant meg, amint az lefelé hull. Akkor látja, hogy azzal a fényes csillaggal gyermekek játszanak.

— Mi lehet az?

— Egy kövecske.

Bemegy a gyerekek anyjához és azt mondja neki:

— Jó asszony, a maga gyerekei egy fényes kavicsal játszanak. Adja el nekem azt a kavicsot.

— Tisztelt uram, — feleli az asszony, — ha annyira tetszik önnek az a kavics, hát csak vigye el. Nem fogadhatok el pénzt ilyen semmiségért.

A földesur hazavitte a követ. Végigvonta az ablakán. A kő az üveget ketté metszette. Akkor látta, hogy a kő csakugyan gyémánt. Elutazott vele Európába és kapott érte ötezer forintot. Megjutalmazta a gyerekek anyját is gazdagon.

Akkor azt gondolta: ahol ez az egy gyémánt volt, ott lehet több is. Körülvizsgáldott azon a vidéken, és kérdezősködött:

— Van, — felelték az emberek, — a szerencsen orvosnak van egy, de az nem adja oda, mert gyógyít vele.

A földesur meg is találta az orvost és annál a gyönyörű gyémántot. De már az

nem adta ingyen: tizenkét tehenet és ötszáz birkát kért érte.

A földesur megadta neki, amit kívánt s a gyémántot megint Európába hozta. Itt a szép gyémántot megköszörülték és Afrika csillagának nevezték el. Ezért már majdnem százezer forintot kapott.

Hogy ennek a hírét vették az emberek, ezren meg ezren siettek Afrikába és ásták, turkálták ott a földet. Találtak is sokan sok gyémántot. De persze, aki nem talált, nagy nyomoruságra jutott.

Mert a gyémánt sokaságban sehol sem található. Az ásása bizonytalan és fárasztó.

A világ legszebb gyémántja a *Kohinor*. Azt még Krisztus születése előtt találták és többnyire királyok és királyasszonyok viselték.

Apróságok • Adomák

A fővárosi gyermekek legveszedelmesebb betegsége a tüdőbaj.

Nagy városokban a gyermekek mindig egészségtelenebb életviszonyok között nőnek fel, mint falun. Erre a megállapításra érdekesen világít rá egy kimutatás, amely a Bukarestiben megvizsgált gyermekek egészségi állapotát tünteti fel. A bukaresti gyermekeknek 53 százaléknál, tehát több mint felénél a tüdőbaj nyomait lehetett kimutatni. Így tehát a bukaresti gyermekeknek körülbelül csak fele egészséges és csak ezek fejlődése kielégítő.

Ez a szomorú jelenség ismételtén időszerűvé teszi egy régebben tett megállapításunknak a hangoztatását. Az egészséges nemzedék, amely a nemzet utánpótlását alkotja, a földműves lakosság körében nevelkedik. Falun a jó levegő, az egészséges eledel, az állandó és még sem túlnehéz testmunka nagy mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyer-

mekek szervezete egészségesen fejlődjék. Az elmondottakkal szorosán összefügg a megállapítás, hogy minél többen húzódnak a városba és lépnek ipari pályára, annál jobban csökken a gyermekek születésének arányszáma. Akik tehát azt hiszik, hogy a nagyvárosokban kinálkozik a legjobb és legbiztosabb életlehetőség, elsősorban vegyék tekintetbe a városon élő munkanélküliek nagy számát és másodsorban legyen figyelemztető számukra a fentemlített kimutatás, amelyből kitűnik, hogy a városi gyermekek fele beteg.

A gyík hasznos állat!

A gyíkokat általában undorító állatoknak tartják, pedig rendkívül hasznos állatok. Gazdasági tekintetben a legszorgalmasabb feregpusztítók. A nálunk élő gyíkok ugyanis mind állati eredetű táplálékokkal élnek. A forró földön élő kizárólag növényevők. A gyíkok a meleg, napsütötte helyeket szeretik, itt bőven találnak rovarokat. Mindent megtámadnak és

mindent felfalnak, amit le tudnak győzni. A koplalást sokáig birják. A nagy melegben vízre is szükségük van. A rovarok mellett esznek a gyíkok csupasz csigákat, gilisztát, csupasztestű hernyókat. Nem riadnak azonban vissza attól sem, hogy apróbb gerinceseket megtámadja-

Fürge gyík.

nak, sőt a madárfészkekből is kiszedik az apró csupasz fiókákat. A legkedveltebb ételük a tücsök, sáska, bogár, pillangó. Ezeket ügyesen kapják el lehből. A legyeket megeszik, de nem nagyon kedvelik. A gyík nagyon szeszélyes a táplálkozásban. Amit ma szeret, holnap esetleg megeszi még, holnap-

után pedig már rá sem néz. A gyík csak eleven zsákmányra vadászik, az elpusztult rovarokat nem eszi meg. A saját fiait is megeszi a gyík, mint a többi csuszó-mászó fajta. Fogságban rá lehet szoktatni a cukor, méz és édes, levesgyümölcs elfogadására. Általában a hasznos állatok közé számítanak, mert igen sok kártevőt pusztítanak el. A gazdák részéről a gyíkok kiméletet érdemelnek. Nálunk közönséges gyíkok a zöldgyík, mely otthon van a síkságon is, a dombosvidéken is, a fő az, hogy a talaj mész, homok vagy palaközet tartalmu legyen. A fűregyík a dombosvidék lakója, de előfordul a síkon, sőt a lápos réteken is. A hegyigyík a magasabb hegyekben tanyázik, faligyík előfordul mindenütt, még a városok utcáin is lehet látni. A homoki gyík csak homokos területeken él, a réti-gyík ellenben az erdei tisztásokat kedveli. A gyíkok fűregyíkkel élénkiséget visznek a tájba. A gyíkoknak ellensége a rézsikló, mely kizárólag gyíkokra vadászik. Ezt az ellenségüket meg is különböztetik más kigyótól, pl. a közönséges siklótól, melytől nem félnek, míg a rézsiklótól észnélkül menekül minden gyík. Ez megfigyelőképességükre vall és gondolkozási képességüket is bizonyítja.

Különös esuesteljesítmények.

A leggyorsabb és leglassabb cigarettázó címet bizonyára az alábbi két ember érdemli meg: Szófiában egy ember 14 óra alatt 144 cigarettát szívott el. Franciaországban egy ember szivarját, anélkül, hogy közben újból kellett volna meggyújtania, 2 óra és 12 perc hosszáig szívta.

Miért nem tenyésztenek Olaszországban feltűnő színű szamarat?

Olaszország fejlett szamar és öszvér tenyésztéséről lapunk 20-ik számában képes cikk keretében emlékeztünk meg. Érdekes, hogy Olaszországban világalagos színű, vagy különleges jegyű szamarak nincsenek. Ennek rendkívül érdekes magyarázata van. Régebben a vérbosszu általánosan elterjedt szokás volt Olaszországban, különösen Szicíliában. Annak idején, amikor az esetek napirenden voltak, a szamarháton vérbosszura induló szerelmest, vagy családtagot a harántesíkos, keresztshátú, világosszínű, vagy más jegyes samarról a rendőrök és csendőrök könnyen felismerték és nyomára akadtak. Ezért már évszázadok óta megszűnt az olyan szamarak tenyésztése, amelyeknek különleges jegyeik vannak. Így ma egész Olaszország területén a szamarak egyöntetűen nyári fekete színűek.

A majom, mint orvos.

A majmok értelmi képessége rendkívül fejlett. Mutatja az is, hogy sok olyan tevékenységre képesek, amelyek rokonságot mutatnak az emberi munkával. Ezek határozottan bizonyítják, hogy a majmoknak fejlett értelmi képességük van. Egy afrikai vadász megfigyelte, hogy a csimpánz majom a sebek gyógyításához is ért. Egy csimpánz anya sebesült fiát olyan módon gyógykezelte, hogy sebeit gyógyító fűvel borította be. Minthogy a kicsi nyugtalankodott, egy másik csimpánz gyöngéden lefogta és így az anya a sebet nyugodtan kezelhette. Érdekes, hogy a csimpánz-anya a gyógykezelésre egy Afrikában élő diófa leveleit használta. En-

nek a diófának a leveleit a bennszülöttek is eredményesen használják sebek gyógyítására.

Jóbarátok.

— Legjobb barátom a kutyám.

— Vásároljon még néhány kutyát, hogy ne csak egy jóbarátja legyen.

A tüzkár.

Tanító: Most beszéltünk a tüzkár hatásairól, de vajjon van-e a tűznek haszna is? Ki tudja?

Móricza: Én tudom!

Tanító: Milyen haszna lehet a tűznek?

Móricza: Ha valaki jól biztosítja a házát és leég.

Tanácsadó.

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

S. F. Arra vonatkozólag nálunk nincs törvény, hogy a galambtartó gazdát felelőssé lehetne tenni a galambjai által okozott kár miatt. Mindenesetre semmi akadálya sincs annak, hogy a galambokat azon a helyen, ahol kárt tesznek, tetszés szerinti módon üldözze és irtsa. Németországban például más a helyzet. Ott a gabonák érése idején a galambtartó gazdák el kell, hogy zárják a galambokat. Csak azután engedhetők ki a galambok, ha a szalmás gabonaneműek betakarítása a szántóföldről megtörtént.

D. M. Helyesen mondták önnek, hogy szőjabab termelése alkalmával a talajt be kell oltani, mert csak akkor fog a szója bő termést adni. A dolog magyarázata a következő. A szőjabab mint minden pillangósvirágú növény, a levegőből a gyökerein élő baktériumok segítségével tápanyagokat von ki. Minden pillangós virágú növénynek a gyökerein másfajta baktériumok élnek. A nálunk növő pillangós virágú növények gyökérbaktériumai a talajban el vannak terjedve és a növények gyökerein izlésük szerint megtelepesznek. A szója azonban keletázsiai növény és így gyökérbaktériuma ami talajainkban nem él. Ezért, különösen ahol először termeljük szőját, ajánlatos a talajt a szőjabab gyökérbaktériumaival beoltani. A beoltott talajban a szója nagyobb termést ad és a következő növény számára holdanként 30-40 kilo nitrogénium tartalmu táplálék marad.

O. R. A pulykafiaknak valóban lehet tejet is adni. Tekintettel azonban arra, hogy a pulykafiu kényes jószág, rendkívül nagy ügyelettal és gondossággal kell a pulykafiaknak a tejet nyújtani. Az edényt, amiben a tejet kapják, mindennap ki kell gondosan surolni, mert különben a pulykafiak gyomor- és bélbetegséget kaphatnak és elpusztulnak. Ha tehát ezeket a feltételeket nem tudja biztosítani, sokkal okosabb, hogyha italtal vizet nyújt számukra.

N. J. Öntözés céljára a higitott trágyalevet a következő módon készítse elő: Egy kádat, vagy félfenekü hordót töltsön meg háromnegyed részéig vízzel. Ezután öntsön hozzá negyedrésznyi trágyalevet. Keverjen az ilyen módon elkészített folyadékhoz annyi friss marhatrágyát, hogy ne váljék tulságosan vastagga, mivel ekkor nem lehet jól öntözni. Ezután néhány napig hagyja jól összeérni. A higitott trágyalével való öntözés legfontosabb szabálya, hogy *sohasem szabad száraz talajon alkalmazni.* Ha a föld száraz, előbb rendes vízzel át kell nedvesíteni és csak azután szabad a higitott trágya-

levet alkalmazni. Egyébként készítheti erősebbre is az oldatot és akkor a rendes öntözővízhez vegyíthet abból tetszés szerinti mennyiségben. Ismételten hangsúlyozzuk, hogy szárazságban csak *azután* szabad trágyázó oldattal megöntözni a növényeket, ha előzőleg rendes vízzel átlesitettük a talajt.

O. S. Közöltük lapunkban, hogy a madarak kártétele ellen úgy védjük meg a borsó ültetvényeket, hogy a borsómagvakat pirosra festjük és így vetjük el. A szokatlan szín visszariasztja a madarakat és nem szedik ki a borsószemeket. A későn vetett borsót, tehát, amit most, vagy ezután vetünk, más módon is megvédehetjük a madarak kártételétől. Tekintettel arra, hogy most már a talaj felső rétege teljesen átmelegedett, a borsót a rendesen lehet mélyebbre is vetni. A mélyre vetett borsóhoz a madarak nem férnek hozzá. Így igaz, valamivel későbbben kél ki a borsó, azonban rendkívül erős gyökérzetet fejleszt és gyors fejlődésnek indul. A fiatal növényeket, amint kikeltek, töltsesse fel, hogy a madarak ne téphessék ki.

Apróhirdetések

Minden szó 4. vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szőig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3. vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelígs leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

M. A. V. 1200-as ujmeretü eséplő, 10 légkörös kazánnal eladó. Herivel János Simleul-Silvaniei—Szilágyosmlyó, jud. Sălaj.

Szerkesztői üzenetek

Az alább felsorolt előfizetőknek köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért: B. D. Torockó, F. B. Szatmár, S. E. Szék, L. J. Dész.

Előfizetőinkhez! Vinczeffy Sándor és Török István megbízottaink tovább folytatják utjukat és Vinczeffy Háromszék megyének kovásznai járását keresi fel, míg Török István Brassó, Fogaras, Nagyküküllő és Szeben megyékben levő előfizetőinket látogatja meg. Ezt azért közöljük előre az érdekeltekkel, hogy idejük legyen a pénzt összegyűjteni és ha megbízottunk megfordul községükben, szabályszerű nyugta ellenében fizessék ki feltüntetett hátralékaikat. Azon előfizetőinket, akikhez ez alkalommal megbízottaink nem mehetnek ki, postautalványon szőlítjük fel és kérjük azokat, akikhez ilyen postautalvány érkezett, hogy a megfelelő összeget szíveskedjenek kiadóhivatalunkhoz beküldeni.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Sz. B. Székelyhid 155, O. A. Marosnémeti 150, L. J. Lupény 155, Gyulakutáról: D. K. 150, L. Á. 150 és Sz. I. 85, özv. V. S.-né Zsibó 200, Dr. N. S. Élesd 155, K. J. Toti 240, L. F. Körös-tárkány 155, Sz. L. Hegyközcsátár 155, Csikcekefalváról: A. D. 230 és T. L. 155, K. J. Székelysárd 605, Ifj. B. P. Csikszentimre 143, D. K. Köröskisjenő 155, P. Gy. Köröskisjenő 155, T. J. Csomakörös 155, Sz. Á. Marosujvár 155, K. J. Aradgáj 305, L. M. Szászrégen 150, özv. Gy. F. A.-né Gyergyószentmiklós 155, M. P. Csikszentdomokos 155 Lej.

Minerva Rt. nyomdája Kolozsvár.
Serv. Cen. C. VI. A. Buu de imprimat.

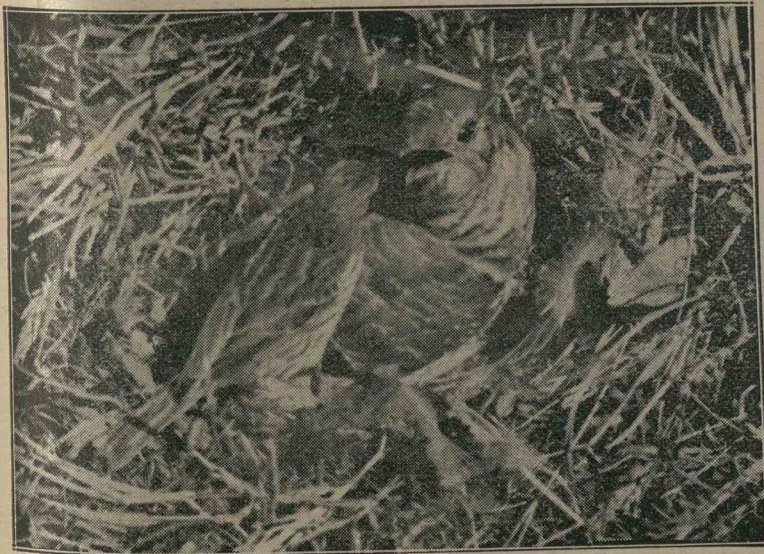
Játszanak bizalommal a Loteria de Stat
COLECTURA OFICIALA-nál
Főelárusítóhely: CLUJ, Str. Regina Maria Nr. 46.

Kinaiak hősies védekezése.

A hosszura nyuló harcokban a kínaiak kitartó ellenállást fejtenek ki. Küzdelmük annál tiszteletreméltóbb, mert rendes felszerelés nélkül, nagy nélkülözések között teljesítik szolgálatukat. A nők közül is sokan fegyvert fogtak. A japánok a maguk rendezett hadi állapotában lemosolyogják mezítlábas kínai foglyikat.

Kakuk-fióka a fészekben.

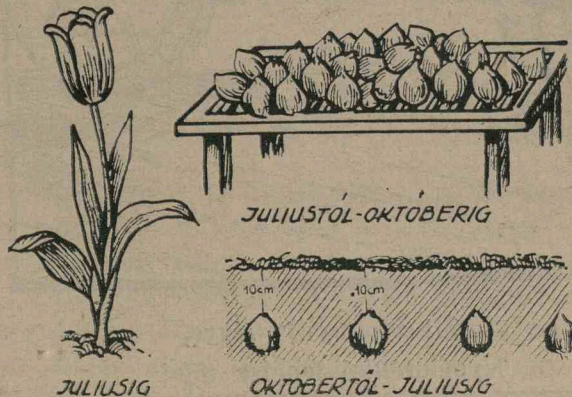

A kakuk madár más madárral költeti ki fiókait. Mindég bogárevő kistestű madarak fészkebe csempészi tojásait. Egy fészekbe egy tojást tojik és ugyanakkor kilop a fészekből egy tojást, hogy a dajka-madár ne vegye észre a tojás csempészést. A kakuk tojás hamarabb kél ki, mint a gazdamadár tojása. Amire a kakuk mostoha testvérei kikelnek, a kakukfióka megerősödik és mostoha testvéreit kilöki a fészekből. Így a mostoha szülők minden táplálékot a kakukfiókának hozdanak. A kakuknak ezt az érdekes ivadék nevelését a tudósok azzal magyarázzák, hogy a kakuknak nincs fészekrakási és kottlasi ösztöne.

Tanuld meg!

Hogyan kezeljük az elnyilott tulipánokat?

A tavasz legszebb virága a tulipán. Nagyon sokféle fajtában és változatban művelik. A kertben akár mint szegélynövény, akár mint csoportosan ültetett virág, nagyon díszesen hat. A tulipán szép virágzását úgy tudjuk biztosítani, hogy ha a hagymákat elnyílás után július hónapig a földben hagyjuk. Ezalatt az idő alatt a hagymák tartalék tápanyagot gyűjtenek és jól kifejlődnek azok a részek, amelyek a jövő évben nyílást hoznak. Júliusban azután felszedjük a

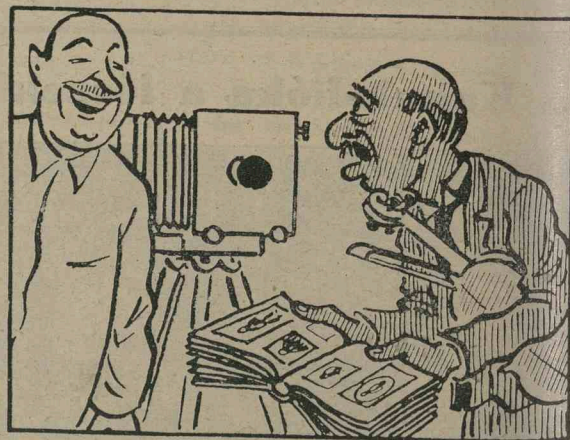
Szárba zsendült mező és rét,
 Őrzi emberkéz vetését.
 Szép világunk alkotója
 Jégvihartól tán megóvja.

hagymákat és száraz-szellős helyen raktározzuk egészen őszig, amikor a helyükre kiültetjük. Ha ilyen módon kezeljük a tulipánhagymákat, biztosítjuk a tulipán szép és bő virágzását.

Vigyázz magadra!

Ne ülj soha nyujtóvégre,
 Nyomorékká lehetsz tőle!

Személyazonossági igazolványhoz fényképre van szüksége a cigánynak.

— Milyen legyen, egész alak, mellkép, vagy csak arc? — kérdi a fényképész.

— Instálom, nem tudom.

A fényképész egy vaskos fényképgyűjteményt ad a cigány kezébe, hogy válasszon egy megfelelőt. A cigány sokáig tanulmányozza a könyvet, amíg végre megszólal:

— Nem tudok én ezek közül választani, mert őszintén szólva, olyan képet szeretnék, amelyen én magam volnék ábrázolva.

Az élő baromfi szállítása.

Az élő baromfit lécezett ládákban, dróthálóval ellátott szállítóládákban és ritkafonásu kosarakban szokás fuvarozni. Szállítás alkalmával vigyázni kell arra, hogy a ládában, vagy kosárban ne zsufoljunk össze nagyon sok baromfit; mert könnyen megtörténik, hogy azok agyonnyomják egymást és a szállítás nagy kárral fog végződni. Tartsuk be a következő szabályt: Egy négyzetméter alapterületű ládában, vagy kosárban 25—30 csirkét, 12—15 tyukot és 6—8 libát vagy rucát szállíthatunk.

Kiadja a „Magyar Nép” Rt. Cluj, Str. Baron L. Pop 5. — Minerva Rt. nyomdája, Kolozsvár. 3919
 Serv. Cenz. C. VI. A. Bun de imprimat.